

Regula az esküdtsek előtt.

Az edelényi háromszoros rablógyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Miskolcz, október 24.

A miskolczi törvényszék épületében ma reggel 9 órakor kezdődött az edelényi rablógyilkosság ügyében az esküdtzéki főtárgyalás. Már jóval a tárgyalás kezdete előtt nagy néptömeg gyűlt össze a törvényszéki épület előtt, de csak keveseknek sikerült a terembe bejutni, amelynek szűk karzatát zsufozásig megtöltötte a közönség. A folyosókon mindenütt rendőrök helyezkedtek el és csak alapos igazolás után bocsátották be a tárgyalási terembe az arra jogosítottakat. A városban óriási érdeklődés mutatkozik a tárgyalás iránt. Regulát Lengyel Zoltán dr. védi. A Czeisler-család képviselőjében Kőszegi Armand dr. miskolczi ügyvéd jelent meg. A miskolczi törvényszék elnöke, Lehoczky Sándor, egészségi okokból lemondott a tárgyalás vezetéséről és így a mai főtárgyalást G e o c z e Bertalan, kir. táblai bír. vezetői. Szavazóbírák Maurer László és Szencsefy Károly. A vádat Bulyovszky Gusztáv főügyész helyettes képviseli.

Kilencz órakor bevonult a tárgyalási terembe a törvényszék, az esküdtbírák és a jogi képviselők. Ugyanekkor két szuronyos börtönőr között belépett a gyilkossággal vádolt Regula is, aki teljes nyugalommal helyezkedett el a vádlottak padja előtt. Mindössze mély karikákkal övezett szeméin látszik meg, hogy az éjszakát álmatlanul töltötte. Mintegy 50 beidézett tanu is bevonult. Többnyire edelényi parasztok, Czeisler hozzátartozói közül néhányan és az edelényi csendőrök, akik szintén tanuként idéztettek be.

Az elnök kérdéseire Regula bement, hogy 24 éves, ág. ev. vallású, asztalossegéd, edelényi születésű, vagyontalan, nem volt büntetve és katonai szolgálatot nem teljesített. Ezután az esküdtzéki sorolását ejtik meg. Ezután a tanuk névsorát olvassák fel, akiknek sorában megjelent id. Regula Ede is, a vádlott atyja, aki csak nagy vártatva jelentkezett az elnök felszólítására. Regula Ede vádlott, mikor atyja hangját meghallotta, könyezni kezdett, fejét lehajtotta és zsebkendőjével törölte könyeit. A tanuk sorában megjelent Regula öccse, Regula Károly és menyasszonya, Zsóka Teréz is.

Az esküdttek kioktatása után a vádlott védője bejelenti, hogy Hajós Lajos dr. egyetemi magántanár a védelem részéről mint elmeszakértő meg fog jelenni a tárgyaláson. Főlkéri a törvényszéket, hogy a meg nem jelent tanukat vezettesse elő. Az elnök ilyen értelemben intézkedik.

Regula vallomása.

Ezután az elnök a tanukat kirendeli a tárgyalási tereméből és megkezdi Regula Ede kihallgatását. — Büntésnek érzi magát háromszoros gyilkosság és rablás büntetésében? — kezdi az elnök.

Regula Ede: Igenis, elnök ur, büntésnek érzem magamat abban a tekintetben, hogy a lopásról tudomásom volt, hogy nem jelentettem ezt fel és hogy a baltámat én adtam oda azzal a beleegyezéssel, hogy vigyék el a lakásomról és végül, hogy az elrabolt pénzből 100 koronát elfogadtam.

Elnök: Figyelmeztetem magát, hogy a vizsgálat során másképpen vallott. Miért vall most újból másképpen?

Vádlott: Erőszakkal kivett vallomás volt.

Elnök: Erőszakkal nem vehették ki hatszor vallomását a vizsgálóbíró előtt.

Vádlott: Fenyegettek, hogy ha rajtam boszút nem állhatnak, a szüleimen vagy a testvéreimen fognak bucsut állni.

Elnök: A váddal szemben joga van elmondani a tényállást.

Regula Ede a tényállás vázolója folyamán elmondja, hogy 8 nappal a gyilkosság előtt Kovács Antal edelényi lakos azt mondotta neki, hogy Czeislerék, tudomása szerint, 4—5000 koronát kitevő pénzüsszeget tartogatnak s a pénzüsszegek megkerítése olyan könnyen megy, hogy senki sem fog tudomást szerezni róla. Hosszas rábeszélés után beleegyeztem a dologba, hogy közösen megkejtjük a pénzt, kiraboljuk Czeislerékat. Kovács Antal megmondotta, hogy közölte tervét Zöldi Istvánnal, aki szintén beleegyezett annak keresztülvitelére. Aug. 5-én reggel találkoztam Kovács Antallal és Zöldi Istvánnal és megállapítottuk, hogy este, a terv keresztülvitelére végeztünk találkozni fogunk.

Ezután hosszasan elmondja, hogy hogyan jött hozzá Kovács és Zöldi, hogyan szerelték fel magukat baltákkal és hogyan mentek el a csárdához. A rablásban való részvételéről egyáltalában nem

akar tudni. Elmondja, hogy a tervbe beavatták Ruffó Mihályt is, egy iparostanonczot, aki a házban ismerős volt. Regula azt állítja, hogy öröködtött Ruffóval, amíg Zöldi és Kovács felfeszítették a pinczét. Azután Ruffóval elment onnan és a mezőn sétáltak. Mikor Kovács és Zöldi kijöttek, találkoztak, hazafelé indultak és akkor mondták el Zöldi és Kovács, hogy Czeislerékat meggyilkolták és azután rabolták el a pénzt. Őt — Regulát — megfenyegették, hogy ha szólan mer valakinek, boszút állanak rajta, vagy ha ezt nem tehetik, családján, szülein és testvérein. Regula magyarul igyekszik azt, hogy miért dugta el a pénzt. A gyilkosságot azért vállalta magára, mert a csendőrök kint voltak és a bűnösök boszúval fenyegetőztek. Azt állítja, hogy a csendőrök őt is kint voltak és 38 órán át étlen-szomjan kellett állania. Zavaros és homályos, sokszor ellentmondó vallomása után az elnök figyelmezteti a vádlottat, hogy a vizsgálóbíró előtt hat ízben tett vallomásai egészen másképp szólnak és rámutat mostan tett vallomásának egyes pontjaira.

Bizonnyitva van az, — mondotta az elnök — hogy maga Kovácsal az utóbbi időben feszült viszonyban volt. Logikusan nem tehető fel, hogy Kovács éppen magához lett volna ilyen bizalommal, hogy beavassa tervébe. Azután Kovács, az egyszerű iparoslegény éppen abban az időben az árvaszektől 320 koronát kapott. Mi szüksége lett volna a pénzre? Hogy Ruffó Mihályt is vádolja most a bűnrészességgel, az is különös, mert hiszen Ruffó egy fiatal gyerek, akit nem visznek magukkal rabolni. És ha magának saját pénze volt, miért dugta el Gagybátorban egy szalmakazalban? Érthetetlen az is, hogy bejött este Miskolcra és innen utazott ki reggel Gagybátorba, a vallomása szerint. Mi szüksége van bejönni a szegény edelényi asztaloslegénynek Miskolcra, itt vacsorára, lakásra költeni, hogy másnap ismét kimenjen Gagybátorba? Ezt csak egy felízgatott kedélyű ember csinálja az izgalom hevében, aki nagy terveket forral fejében.

Az elnök ezután megkezdi a vizsgálóbíró előtt tett vallomások felolvasását és az ominózus miskolczi vasuti jegyre tereli a dolgot, amelylyel Regula Miskolcra Edelénybe utazott.

Elnök: Ismeri ezt a jegyet?

Regula: Nem.

Elnök: Tudja, hol találták ezt? Ezt a jegyet a meggyilkolt Czeisler ágya mellett találták. (Nagy mozgás.) Hogy került oda?

Vádlott: Nem tudom.

Elnök: Zöldi, akit maga a gyilkossággal vádol, nem volt Miskolcra, Kovács se volt Miskolcra. Hogy került ez a miskolczi jegy a meggyilkolt Czeisler ágya mellé?

— Nem tudom, — mondja Regula konokul.

Azután az elnök szöbáhozza azt, hogy Regula a tett elkövetése után egy kocsinak egyórai utért 4 korona 20 fillért fizetett. A borbélynál is koronás borraivalokat osztogatott.

Vádlott: Nem volt aprópénzem.

Elnök: Miért nem váltott? Ezt csak olyan ember teszi, aki meg van zavarodva, vagy így akarja megnyerni mások jóindulatát.

Az elnök ezután a vizsgálóbíró előtt tett második vallomását olvassa fel, amelyben Regula azt vallotta, hogy amikor a pinczébe behatolt, ottan egy csapon álló hordóból három pohár bort ivott egymás után.

Regula: Azért ittam, mert a torkom nagyon ki volt száradva.

Az elnök a vizsgálóbíró előtti vallomások felolvasása folyamán azt mondja Regulának:

— Hiszen ezek a vallomások olyan részletesek és olyan alaposak, hogy hihetetlen, hogy valaki ily összefüggően mondhasson valótlanosságokat.

Vádlott: Ugy beszéltem, ahogy kérdezték.

Elnök: Ki kérdezte?

Vádlott: A csendőrök.

— Ne hazudjon, mert megbüntetem. A vizsgálóbíró előtt a csendőr nem kérdezhet.

Az elnök ezután 10 perc szünetet rendel el, majd a szünet után felolvassa Regulának a vizsgálóbíró előtt augusztus 30-án tett vallomását, amelyben beismerte, hogy egyedül követte el tettet és részletesen elmondta, hogyan vitte véghez.

Elnök: Megmarad azon vallomás mellett, amelyet ma tett, vagy bevallja töredelmesen, hogy úgy történt a dolog, ahogyan a vizsgálóbíró előtt elmondotta?

Vádlott: Fentartom a mait.

Elnök: Figyelmeztetem magát, hogy ártatlan embereket bevádolni nem szabad. Ez éppen olyan bűn, mint a gyilkosság maga.

Vádlott: Mindent úgy mondtam el a mai vallomásomban, ahogyan történt.

Elnök ezután különböző keresztkérdéseket tett fel.

— Miért mondta Zsóka Teréznek, a menyasszonyának, hogy 2000 koronája van a miskolczi takarékbán?

— Nem, csak ezret mondtam; a csendőrök szaporították kétezerre.

— Az mindegy, hogy ezret vagy kétezeret mondtott; a fődolog az, hogy nem volt semmije.

Vádlott: Ők is hazudtak, én is hazudtam.

Elnök: Ugy-e bár pénzt akart kicsalni a menyasszonyától? Minek tette ezt? Hiszen ez csalás volt. Miért rendelt olyan nagyszegű ékszer a menyasszonyának, mikor maga is szegény ember, a menyasszonya is az volt.

Vádlott: Erre nem tudok könnyen választ adni.

— Én válaszolok magának. Mert azt hitte, hogy könnyen fog pénzt keresni és ebből fogja kifizetni.

— Nem, erre nem gondoltam.

Elnök felszólítására ezután Regula újra elmondja, hogy hogyan beszélte őt rá Kovács Antal a rablásban való részvételre.

Elnök: Mikor megbeszéltek a dolgot, nem gondoltak arra, hogy amennyiben Czeislerék felébrednek, mi történik?

Vádlott: Erről nem volt szó köztünk.

Az elnök ezután a Regula többi, régebbi vallomásait olvassa fel. Az egyik jegyzőkönyv felolvasása után az elnök kérdést intéz a vallomásban foglaltakra vonatkozólag a vádlotthoz, aki azonban kijelenti, hogy nem értette meg, mit olvastak fel.

Elnök: Maga, úgy látszik, azon gondolkodik, hogyan vezesse folyton félre a bíróságot; ahelyett, hogy figyelne arra, amit felolvasnak.

A tárgyalás folyik.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

× **Megszűnt a drágaság.** A szerdai közgyűlés napirendjén szerepelt a tanácsnak az a javaslata, hogy a főváros nyílt piacain árúbódékat állítsanak s azokban a város által beszerzett, leginkább keresett élelmiszereket árúítsák olcsó árban. Tizennégy piacon ugyanannyi bódét állítottak fel körülbelül 80.000 korona költséggel s a holnapi közgyűlés határozatának megfelelően már e héten meg akarták kezdeni az elárúítást. Ez azonban egyelőre elmarad. A főváros különböző bizottságai, előbb a közéletelmzési bizottság, majd tegnap a kerületközi bizottság igen erősen állást foglalt a terv ellen. De mozognak a kis szatócsok is, továbbá a husiparosok és a zöldségárúsok. Hogy a tervnek vannak hibái, az kétségtelen. Első és legnagyobb hibája, hogy abban a titokzatosságban született, amely utóbbi időben ráborul minden nagyobb, komolyabb városi akcióra. De míg a többi ilyen tervnek kemény marku pártfogói vannak, ennek az életelmzési akciónak egyetlen pártolója — maga a közéletelmzési ügyosztály. Másik nagy hibája a tervnek, hogy csupán a fogyasztóközönség érdekeivel számolt, az elárúítók, közvetítők érdekeivel nem. Pedig ezek a hangosak, akiknek a legkisebb bajuk is a fülünkbe csattog. A fogyasztók (budapesti fogyasztókról lévén szó) hallgatagok, közömbösek. Sőt az új terv egyáltalán nem is érdekli őket, mert városi árú — így a könyvre vásárlás, kihitelezés kizárt dolog. Maga a terv határozottan jó lett volna kezdetnek, mert nagyon kis pénzzel rátanította volna a hatóságot, hogy a piacok ellátását hogyan szervezze. Meggyőződtek volna róla, hogy a burgonya, amelyet kedden vettek 30 kilométernyire a fővárostól métermázsánként 7 koronáért, miért lesz pénteken 12—14 korona, sőt 16 korona, a 10—12 filléres káposzta 16—24 fillér és így tovább. Ez egy tanulmány, amelyre azok a kis bódék igen alkalmasak, mert csak 50—60.000 koronát emésztene, nem pedig százczekket. Sajnos, a közéletelmzési bizottság és a kerületközi bizottság tiltakozott ez ellen a szerény, de igen helyes intenciójú terv ellen s a tiltakozásnak engedve, a polgármester levette az ügyet a közgyűlés napirendjéről, mégis azzal a vigasztalással, hogy a kérdést legközelebb a pénzügyi bizottság elé terjeszti s addig talán a bizottsági tag urak is megmondolják magukat. Mert az kétségtelen: a befejezett tények elé való állítás rendszere kellemetlen kis rendszer, csak hogy ezt a kellemetlen szokást minden alkalomra le kellene szerelni, akkor is, amikor maguk a vezetők is szívesen résztvesznek a titkolózásban. Ez a mostani eljárásuk azért esik kifogás alá, mert néhány ember érdekében a fogyasztók ezrének az érdekét mellőzték.

× **A felsőbb leányiskola és leánygimnázium szétválasztása.** A közoktatásügyi miniszter leiratot intézett a székesfővárosihoz, hogy a IV. kerületi községi felsőbb leányiskolában létező